

OBSAH

---

1 BAKTERIOLOGIE

1 Postavení bakterií v živé přírodě (Kaprálek)	17
2 Taxonomie, nomenklatura, identifikace, klasifikace a systematika bakterií (Kaprálek, Schindler).....	28
3 Bakteriální buňka (Kaprálek)	35
4 Růst a množení bakterií (Kaprálek)	63
5 Bakterie a prostředí (Kaprálek)	74
6 Metabolismus bakterií (Kaprálek)	89
7 Genetika bakterií (Chaloupecký)	114
8 Patogenita a virulence bakterií (Souček, Součková, Russo-Marie)	137
9 Antibiotika (Schindler)	160
10 Spirochetы (Součková)	185
11 Grampozitivní koky (Hájek, Součková)	193
12 Gramnegativní koky a kokobacily (Součková)	215
13 Grampozitivní nesporulující aerobní rovné tyčky (Menčíková)	221
14 Grampozitivní sporulující aerobní tyčky (Součková)	227
15 Grampozitivní sporulující anaerobní tyčky (Závadová)	230
16 Gramnegativní aerobní tyčky (John, Souček, Schindler)	246
17 Gramnegativní fakultativně anaerobní tyčky (John, Souček)	261
18 Gramnegativní aerobní až mikroaerofilní tyčky (Souček)	284
19 Nesporulující anaerobní bakterie (Bednář, Scharfen)	288
20 Nepravidelné nesporulující aerobní bakterie (Souček)	298
21 Tyčky špatně barvitelné podle grama případně acidorezistentní (Bednář, Kozák, Kubín, Menčíková)	305
22 Mollicutes (Kalvodová)	319
23 Chlamydie (Pavlík)	325
24 Rickettsie (Pavlík)	334
25 Některé vzácně nalézané potenciálně patogenní druhy bakterií (Bednář)	341
26 Fungi (Kalvodová, Manych)	344
27 Normální osídlení kůže a sliznic (Součková, Souček)	361

2 VIROLOGIE

28 Obecná část (Fraňková)	367
29 DNA viry (Fraňková)	396
30 RNA viry (Fraňková)	421

3 PARAZITOLOGIE

31 Obecná parazitologie (Vávra)	485
32 Protozoa (Nohýnková, Vávra)	488
33 Červi (helmintózy) (Horák, Kolářová)	503
34 Parazitici kroužkovci a členovci (Chalupský, Volf)	518

1 POSTAVENÍ BAKTERIÍ V ŽIVÉ PŘÍRODĚ . 17

Kdo objevil bakterie a ostatní mikroorganismy? 17
Zakladatelé dnešní mikrobiologie 17
Místo bakterií v soustavě živých organismů 20
<i>Jsou bakterie rostliny nebo živočichové?</i> 20
<i>Co je to mikroorganismus?</i> 21
Bakterie jsou prokaryota 21
Vznik a vývoj bakterií 23
Význam životní činnosti bakterií pro přírodu a člověka 26

2 TAXONOMIE, NOMENKLATURA, IDENTIFIKACE, KLASIFIKACE A SYSTEMATIKA BAKTERIÍ 28

Taxonómie 28
Nomenklatura 29
Identifikace 30
Systematika – nauka o rozmanitosti organismů 30
Systematická bakteriologie 32
Identifikace pomocí počítače 32
<i>Numerické pravděpodobnostní metody</i> 32
<i>Diagnosticke seznamy</i> 33
<i>Metody umělé inteligence.</i> 33
<i>Perspektivy identifikace pomocí počítače</i> 34

3 BAKTERIÁLNÍ BUŇKA 35

Vnitřní uspořádání, tvar a velikost 35
Prvkové a molekulární složení 36
Jádro 40
Plasmidy 43
Cytoplasma 45
Ribosomy 46
Reservní látky 48
Cytoplasmatická membrána 48
Stěna bakteriální bunky 49
Pouzdro a glykokalyx 55
Fimbrie (Pili) 57
Bičíky 57
Spory a sporulace 60

4 RŮST A MNOŽENÍ BAKTERIÍ 63

Růst individuální bakteriální buňky 64
Růstová křivka bakteriální populace 64
<i>Lag-fáze</i> 65
<i>Expanenční fáze</i> 65
<i>Stacionární fáze</i> 67

<i>Fáze odumírání</i> 68
Diauxie 69
Kontinuální kultivace bakterií 70
Růst a množení bakterií v přirozeném prostředí 73

5 BAKTERIE A PROSTŘEDÍ 74

Výživa bakterií 74
<i>Zdroj energie, uhlíku a elektronů</i> 74
<i>Zdroj dusiku</i> 77
<i>Zdroje ostatních biogenních prvků</i> 77
Akceptory elektronů 77
Růstové faktory 79
<i>Živná laboratorní media</i> 79
<i>Transport látek do buňky</i> 80
Baktericidní a bakteriostatické látky 81
Baktericidní látky 81
Bakteriostatické látky 82
<i>Fyzikální účinky prostředí na bakterie</i> 84

6 METABOLISMUS BAKTERIÍ 89

Metabolismus jako celek 89
Energetický metabolismus chemoorganotrofů 95
Fermentace u bakterií 97
Aerobní respirace u bakterií 98
Anaerobní respirace 102
<i>Vstup rozmanitých zdrojů uhlíku a energie do katabolismu chemotrofů</i> 104
Energetický metabolismus chemolitotrofních bakterií 104
Energetický metabolismus fototrofních bakterií 105
Anabolismus bakterií 107
<i>Biosyntéza malých molekul</i> 108
<i>Biosyntéza makromolekul</i> 108
Regulace metabolismu 109
<i>Regulace aktivity enzymu allosterickou interakcí s metabolitem (zpětná vazba)</i> 109
<i>Regulace aktivity enzymu kovalentní chemickou modifikací</i> 110
<i>Regulace rychlosti syntézy enzymu</i> 110
<i>Regulace na úrovni transkripcí</i> 111
<i>Regulace na úrovni translace</i> 115
<i>Regulace na posttranslační úrovni</i> 115
<i>Regulace rychlosti degradace enzymu</i> 115

7 GENETIKA BAKTERIÍ 114

<i>Uložení genetické informace v bakteriální buňce</i> 114
--

<i>Chromozomy</i>	114	Sepse	157
Replikace bakteriálního chromozomu	115	Buněčná aktivace	157
Transkripcie genetické informace	116	Aktivace neutrofili	157
Translace genetické informace	117	Aktivace monocytomakrofágů	158
<i>Extrachromozomální genomy</i>	117	Kontaktní aktivacní systém plasmy	158
<i>Bakteriofág (profág)</i>	117	Cévní reakce	158
<i>Plasmidy</i>	119	Celková reakce	159
Replikace plasmidů	120	Orgánové selhání	159
Přenos genetické informace	122	9 ANTIBIOTIKA	160
<i>Transdukce</i>	122	Charakteristika	160
<i>Konjugace</i>	123	Účinek	160
<i>Transformace</i>	124	Kinetika účinku v rostoucí kultuře	161
<i>Inserční sekvence</i>	125	Postantibiotický účinek.	162
<i>Transposony</i>	126	Klasifikace antibiotik	162
<i>Integrony</i>	127	β-laktamy	164
<i>Bakteriofág Mu</i>	127	Peniciliny	164
Změny genomu bakterií	127	Cefalosporiny	164
Rekombinace	127	Monobaktamy	165
<i>Mutace</i>	127	KarbApone my	165
Spontánní mutace	127	Aminoglykosidy	165
Indukované mutace	128	Makrolidy	165
Projevy mutací ve fenotypu bakterie	130	Linkosamidy	165
opravy změn DNA	132	Glykopeptidy	166
reparačními pochody bakterií	130	Tetracykliny	166
Pereplikační mechanizmy	130	Polypeptidy	166
Postreplikační opravy	131	Chloramfenikol, rifampicin	166
Využití poznatků bakteriální genetiky	132	Fluorochinolony	166
8 PATOGENITA A VIRULENCE BAKTERII .. 137		Sulfonamidy	166
Vztah člověka a bakterií	137	Antimykotika	166
Poškození hostitele	139	Mechanismy účinku antibiotik	167
<i>Infekce povrchu sliznic</i>	139	Zásah do syntézy buněčné stěny	167
<i>Adherence</i>	140	Porušení buněčné membrány	167
<i>Průnik bakterií do buněk</i>	141	Zábrana syntézy bílkovin	168
<i>Průnik bakterií do tkání</i>	142	Inhibice syntézy nukleových kyselin.	168
<i>Množení bakterií in vivo</i>	142	Replikace DNA	168
Toxicité bakteriální proteiny (toxiny)	143	Transkripcie	168
<i>Cytolytické toxin</i>	145	Inhibice metabolismu	168
<i>Toxiny působící intracelulárně</i>	146	Vyšetření citlivosti	169
Toxiny s transferázovou aktivitou	146	Diskový difuzní test	169
Botulotoxin a tetanospasmin	147	Diluční test v bujoru	169
<i>Komplexní toxin</i>	147	Diluční test v agaru	170
<i>Bakteriální superantigeny</i>	148	E-test	170
<i>Lipopolysacharidový komplex - endotoxin</i>	150	Automatizace vyšetření	170
<i>Únik bakterií před imunitou</i>	152	Strategie vyšetření citlivosti	171
<i>Rezistence bakterií ke komplementu</i>	152	Výběr antibiotik	172
<i>Rezistence k fagocytóze</i>	153	Empirická terapie	173
<i>Únik před specifickou imunitní odpovědí</i>	155	Laboratorní interpretace výsledku vyšetření citlivosti	173
<i>Imunopatologické důsledky</i>		Hranici koncentrace	173
bakteriální infekce	155	Záruka kvality a porovnatelnost vyšetření	175
<i>Přecitlivost</i>	156	Multiresistence	175
<i>Účast bakterií na vzniku autoimunních</i>		Posouzení výsledků vyšetření,	
chorob	157	nepravděpodobné nebo vzácné fenotypy	175

Sdělování výsledku lékaři	175	Koaguláza-pozitivní stafylokoky	194
Rezistence bakterii k antibiotikům	176	<i>Staphylococcus aureus</i>	194
Přirozená rezistence	176	ANTIGENNÍ STRUKTURA	194
Alterace cílových struktur; PBP	176	<i>Staphylococcus intermedius</i>	202
DNA dependentní RNA polymeráza	176	<i>Staphylococcus hyicus</i>	202
Dihydrofolát reduktáza	176	Koaguláza-negativní stafylokoky	203
Smíšený mechanizmus rezistence	176	<i>Staphylococcus epidermidis</i>	203
Rezistence k chinolonům.	176	<i>Staphylococcus saprophyticus</i>	204
Rezistence k tetracyklinu.	177	Skupina grampozitivních kataláza negativních	
Inaktivace antibiotika štěpením	178	koků	204
β -laktamázy	178	Rod <i>Streptococcus</i>	204
Rezistence k aminoglykosidům	180	<i>Streptococcus pyogenes</i>	205
Analýza citlivosti		<i>Streptococcus agalactiae</i>	209
mikrobiální populace	181	Ostatní beta hemolytické streptokoky	210
Charakteristika citlivosti		<i>Streptococcus pneumoniae</i>	210
mikrobiální populace	181	Skupina viriduujících (orálních) streptokoků	212
Monitorování rezistence	182	Rod <i>Enterococcus</i>	213
Stav rezistence bakteriální populace	182		
Současný stav podle původců infekcí	182		
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	182		
Stafylokoky rezistentní k meticilinu	183		
<i>Streptococcus pyogenes</i>	183		
<i>Enterococcus faecalis</i> a <i>Enterococcus faecium</i>	183		
Mycobacterium tuberculosis	183		
Ostatní původci	184		
Současný stav podle fenotypů rezistence	184		
β -laktamázy	184		
Rezistence k aminoglykosidům	184		
Rezistence k fluorochinolonům	184		
10 SPIROCHETY	185		
Rod <i>Treponema</i>	185		
<i>Treponema pallidum</i>	185		
<i>Treponema phagedenis</i>	188		
<i>Treponema pertenue</i>	188		
<i>Treponema carateum</i>	188		
<i>Nepatogenní treponemy</i>	188		
Rod <i>Leptospira</i>	188		
<i>Leptospira interrogans</i>	188		
<i>Leptospira biflexa</i>	189		
<i>Leptospira parva</i>	190		
Rod <i>Borrelia</i>	190		
<i>Borrelia recurrentis</i>	190		
<i>Borrelia hermsii</i>	191		
<i>Borrelia burgdorferi</i>	191		
<i>Borrelia vincenti</i>	192		
11 GRAMPOZITIVNÍ KOKY	193		
Rod <i>Micrococcus</i>	193		
<i>Rod Staphylococcus</i>	193		
12 GRAMNEGATIVNÍ KOKY A KOKOBACILY	215		
Rod <i>Neisseria</i>	215		
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	215		
<i>Neisseria meningitidis</i>	217		
Rod <i>Moraxella</i>	219		
<i>Moraxella lacunata</i>	219		
Rod <i>Kingella</i>	219		
Rod <i>Branhamella</i>	219		
<i>Branhamella catarrhalis</i>	219		
Rod <i>Acinetobacter</i>	219		
13 GRAMPOZITIVNÍ NESPORULUJÍCÍ AEROBNÍ ROVNÉ TYČKY	221		
Rod <i>Listeria</i>	221		
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	224		
14 GRAMPOZITIVNÍ SPORULUJÍCÍ AEROBNÍ TYČKY	227		
Rod <i>Bacillus</i>	227		
<i>Bacillus anthracis</i>	227		
<i>Bacillus cereus</i>	228		
15 GRAMPOZITIVNÍ SPORULUJÍCÍ ANAEROBNÍ TYČKY	230		
Klostridie	230		

Neurotoxické klostridie	234	Rod Yersinia	271
<i>Clostridium botulinum</i> 234		<i>Yersinia pestis</i> 271	
<i>Botulotoxin</i> 235		<i>Yersinia pseudotuberculosis</i> 272	
<i>Clostridium tetani</i> 236		<i>Yersinia enterocolitica</i> 272	
Histotoxické klostridie	238	Rod <i>Vibrio</i>	273
Klostridiové toxíinfekce v měkkých tkáních 238		<i>Vibrio cholerae</i> 274	
Viscerální plynaté sněti 239		<i>Vibrio cholerae non-O1 sérotypu</i> 275	
Klostridiové toxíinfekce lokalizované ve střevě 240		<i>Vibrio parahaemolyticus</i> 275	
<i>Clostridium difficile</i> 241		<i>Vibrio alginolyticus</i> 275	
<i>Clostridium histolyticum</i> 242		<i>Vibrio (Photobacterium) damsella</i> 275	
<i>Clostridium novyi</i>		Rod <i>Aeromonas</i>	276
(dříve <i>Clostridium oedematiens</i>) 242		Rod <i>Plesiomonas</i>	276
<i>Clostridium perfringens</i> 242		Rod <i>Pasteurella</i>	276
<i>Clostridium septicum</i> 244		<i>Pasteurella multocida</i> 276	
<i>Clostridium sordellii</i> 245		<i>Pasteurella pneumotropica</i> 277	

16 GRAMNEGATIVNÍ AEROBNÍ TYČKY 246

Rod <i>Pseudomonas</i>	246	Rod <i>Haemophilus</i>	278
<i>Pseudomonas aeruginosa</i> 246		<i>Haemophilus influenzae</i> 278	
ostatní druhy 248		<i>Haemophilus haemolyticus</i> 280	
Rod <i>Legionella</i>	249	<i>Haemophilus suis</i> 280	
Rod <i>Chryseobacterium</i>	251	<i>Haemophilus parainfluenzae</i> 280	
<i>chrysobacterium meningosepticum</i> 251		<i>Haemophilus aphrophilus</i> 280	
Rod <i>Alcaligenes</i>	251	<i>Haemophilus haemoglobinophilus</i> 280	
<i>Alcaligenes faecalis</i> 251		<i>Haemophilus aegyptius</i> 280	
Rod <i>Brucella</i>	252	<i>Haemophilus ducreyi</i> 280	
Rod <i>Francisella</i>	255	Rod <i>Actinobacillus</i>	281
<i>Francisella tularensis</i> 255		<i>Actinobacillus lignieresii</i> 281	
Rod <i>Bordetella</i>	257	<i>Actinobacillus equuli</i> 281	
<i>Bordetella pertussis</i> 257		<i>Actinobacillus suis</i> 281	
<i>Bordetella parapertussis</i> 259		<i>Actinobacillus actinomycetemcomitans</i> 281	
<i>Bordetella bronchiseptica</i> 260		Rod <i>Chromobacterium</i>	282

17 GRAMNEGATIVNÍ FAKULTATIVNĚ ANAEROBNÍ TYČKY 261

Čeled' Enterobacteriaceae	261	Rod <i>Calymmatobacterium</i>	282
Rod <i>Escherichia</i>	264	<i>Calymmatobacterium granulomatis</i> 282	
Rod <i>Klebsiella</i>	265	Rod <i>Streptobacillus moniliiformis</i>	282
Rod <i>Enterobacter</i>	266		
Rod <i>Serratia</i>	266		
Rod <i>Citrobacter</i>	266		
Rod <i>Erwinia</i>	266		
Rod <i>Edwardsiella</i>	266		
Skupina <i>Proteus</i> , <i>Morganella</i> , <i>Providentia</i>	267		
Rod <i>Proteus</i> 267			
Rod <i>Morganella</i> 267			
Rod <i>Providentia</i> 267			
Rod <i>Salmonella</i>	267		
Rod <i>Shigella</i>	270		

18 GRAMNEGATIVNÍ AEROBNÍ AŽ MIKROAEROFILNÍ TYČKY 284

Rod <i>Campylobacter</i>	284
Rod <i>Helicobacter</i>	285
<i>Helicobacter pylori</i> 285	

19 NESPORULUJÍCÍ ANAEROBNÍ BAKTERIE 288

Vztah bakterií ke kyslíku 288	
Nesporulující anaerobní bakterie - obecné vlastnosti 288	

<i>Patogeneze onemocnění vyvolaných nesporulujícími anaeroby</i>	289	Průkaz v patologickém materiálu	308
Popis jednotlivých druhů	291	Druhová identifikace	310
<i>Grampozitivní koky</i>	291	Citlivost na antituberkulotika	310
<i>Rod Peptococcus</i>	291	Nosologické jednotky	311
<i>Rod Peptostreptococcus</i>	291	Léčba tuberkulózy	312
<i>Grampozitivní tyčky</i>	292	Léčba mykobakterios	314
<i>Rod Lactobacillus</i>	292	<i>Mycobacterium leprae</i>	314
<i>Rod Bifidobacterium</i>	292	<i>Rod Nocardia</i>	316
<i>Rod Eubacterium</i>	292		
<i>Rod Propionibacterium</i>	292		
<i>Rod Actinomyces</i>	293		
<i>Rod Arachnia</i>	295		
<i>Gramnegativní koky</i>	296		
<i>Rod Veillonella</i>	296		
<i>Gramnegativní tyčky</i>	296		
<i>Rod Bacteroides a příbuzné rody</i>	296		
<i>Rod Mobiluncus</i>	296		
<i>Rod Fusobacterium</i>	296		
<i>Rod Leptotrichia</i>	297		
<i>Rod Bilophila</i>	297		
20 NEPRAVIDELNÉ NESPORULUJÍCÍ AEROBNÍ BAKTERIE	298	22 MOLLICUTES	319
<i>Rod Corynebacterium</i>	298	Mykoplasmata	319
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	298	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	320
<i>Corynebacterium ulcerans</i>	301	<i>Mycoplasma hominis</i>	323
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	301	<i>Ureaplasma urealyticum</i>	323
<i>Corynebacterium pseudodiphtheriticum (Hofmanni)</i>	302	<i>Mycoplasma genitalium</i>	324
<i>Corynebacterium xerosis</i>	302	<i>Mycoplasma penetrans</i>	324
<i>Corynebacterium jeikeium (dříve JK)</i>	302		
<i>Corynebacterium urealyticum (dříve skupina D2)</i>	302		
<i>Rod Arcanobacter</i>	302	23 CHLAMYDIE	325
<i>Arcanobacterium haemolyticum</i>	302	Čeleď Chlamydaceae	325
<i>Rod Gardnerella</i>	303	<i>Růstový cyklus chlamydii</i>	325
<i>Gardnerella vaginalis</i>	303	<i>Chlamydia trachomatis</i>	326
<i>Rod Rhodococcus</i>	303	<i>Chlamydia pneumoniae</i>	330
<i>Rhodococcus equi</i>	304	<i>Chlamydia psittaci</i>	330
<i>Rod Rothia</i>	304	<i>Chlamydia pecorum</i>	330
21 TYČKY ŠPATNĚ BARVITELNÉ PODLE GRAMA PŘÍPADNĚ ACIDOREZISTENTNÍ	305	Diagnostika chlamydiových infekcí	331
<i>Rod Mycobacterium</i>	305	Terapie Chlamydiových infekcí	333
<i>Vlastnosti</i>	305		
Klasifikace a druhová charakteristika	307	24 RICKETTSIE	334
Obligátně patogenní druhy	307	Onemocnění vyvolaná rickettsiemi	336
Podmíněně patogenní (environmentální) druhy	307	Purpurové (exantémové) horečky a jejich vyvolavateli	338
		Rickettsiozy ve střední Evropě	338
		Infekce vyvolané rochalimaeami	339
		Infekce vyvolané ehrlichiami	339
		Coxielozy	339
		Onemocnění vyvolaná bartonelami	340
		Léčba a prevence onemocnění vyvolaných rickettsiemi	340
25 NĚKTERÉ VZÁCNĚ NALÉZANÉ POTENCIÁLNĚ PATOGENNÍ DRUHY BAKTERIÍ	341		
<i>Acholeplasma laidlawii</i>	341		
<i>Aerococcus uriniae</i>	341		
<i>Afipia felis</i>	341		
<i>Alloiococcus oitidis</i>	341		

---

26 FUNGI 344

Mykózy	344
Povrchové mykózy 350	
Jiné kožní mykózy 351	
Subkutánní mykózy 351	
Sporothrix schenckii 352	
Chromomykóza čili chromoblastomykóza 352	
Mycetomy 352	
Systémové mykózy 352	
Rod Candida 352	
Candida albicans 352	
Cryptococcus neoformans 355	
Rod Aspergillus 356	
Rád Mucorales 357	
Histoplasma capsulatum 358	
Coccidioides immitis 359	
Blastomyces dermatitidis 359	
Paracoccidioides brasiliensis 360	
Emmonsia crescens 360	
Terapie mykóz 360	

**27 NORMÁLNÍ OSÍDLENÍ
KŮŽE A SLIZNIC 361**

Normální flóra kůže	362
Respirační trakt	362
Zažívací trakt	362
Urogenitální trakt	363

---

28 OBECNÁ VIROLOGIE 367

Co jsou viry	367
Struktura virů	367
Klasifikace virů	369
Vztah viru a hostitelské buňky	370
Replikace virů 371	
Viry a nádory 376	
Účinky virové infekce na hostitelskou buňku 376	
Viry a makroorganismus	379
Vstup infekce do organismu a propagace infekčního procesu 380	
Zvláštnosti protivirové obrany	381
Nespecifické obranné mechanismy 381	
Specifické protivirová obrana 384	
Nepříznivé důsledky protivirové obrany 387	
Imunizace proti virovým nákazám	390
Protivirová chemoterapie	393

---

29 DNA VIRY 396

Čeled' Poxviridae	396
Virus varioly 397	
Virus vakcinee 399	
Virus molluscum contagiosum 400	
Zvířecí poxviry přenosné na člověka 401	
Čeled' Herpesviridae	401
Virus herpes simplex (HSV) 402	
Virus varicella-zoster (VZV) 404	
Virus Epsteina a Barrové (EBV) 405	
Cytomegalovirus (CMV) 409	
Lidský herpesvirus-6 (HHV-6) 411	
Lidský herpesvirus-7 (HHV-7) 412	
Lidský herpesvirus-8 (HHV-8) 412	
Papovaviridae	413
Lidské papillomaviry (HPV) 415	
Lidské polyomaviry 415	
Adenoviridae	416
Lidské adenoviry 417	
Parvoviridae	419
Lidský parvovirus B 19 420	

---

30 RNA VIRY 421

Čeled' Orthomyxoviridae	421
Čeled' Paramyxoviridae	427
Rod Paramyxovirus 428	
Viry parainfluenzy (PIV) 428	
Virus průšnic (V. epidemické parotididy) 429	
Virus Newcastle choroby (NVD) 429	

Rod Morbillivirus	429
Virus spalniček	430
Rod Pneumovirus	431
Lidský respirační syncytialní virus (RSV)	431
Čeled' Picornaviridae	432
Rod Enterovirus	432
Polioviry	433
Viry coxsackie (CV)	435
Echoviry	436
Enteroviry (EV)	68-71 436
Rod Rhinovirus	437
Čeledi Caliciviridae a Astroviridae	438
Čeled' Reoviridae	439
Rod Rotavirus	440
Rod Orbivirus	441
Čeled' Coronaviridae	442
Arboviry	443
Čeled' Bunyaviridae	444
Rod Bunyavirus	444
Rod Nairovirus	445
Rod Phlebovirus	445
Rod Hantavirus	445
Čeled' Togaviridae	447
Rod Alfavirus	448
Rod Rubivirus	449
Flaviviridae	450
Rod Flavivirus	450
Virus Japonské encefalitidy	450
Viry dengué	451
Virus žluté zimnice	451
Viry komplexu klíštové encefalitidy	451
Čeled' Arenaviridae	453
Virus lymfocytární choriomeningitidy (LCMV)	454
Arenaviry vyvolávající hemoragické horečky	454
Čeled' Rhabdoviridae	455
Virus vztěkliny	455
Skupina dalších virů rodu Lyssavirus	457
Čeled' Filoviridae	458
Vyvolavatelé virových hepatitid	459
Virus hepatitidy A (HAV)	459
Virus hepatitidy B (HBV)	461
Viry hepatitidy C (HCV)	466
Virus hepatitidy D (HDV, delta agens)	468
Virus hepatitidy E (HEV)	468
Retroviridae	469
Viry podčeledi Onkovirinae	470
Viry podčeledi Lentivirinae	471
Lidské viry imunologické nedostatečnosti (HIV)	471
Viry Podčeledi Spumavirinae	478
Pomalé virové infekce a nekonvenční viry	478

31 OBECNÁ PARAZITOLOGIE 485

32 PROTOZOA 488

Africké trypanosomy	488
Trypanosoma cruzi	489
Leishmania spp. (různé druhy)	490
Giardia intestinalis	491
Trichomonas vaginalis	492
Entamoeba histolytica	493
Náhodné nákazy	
volně žijícími měňavkami	494
Toxoplasma gondii	496
Malárie	497
Babesie	499
Střevní kokcidie	499
Mikrosporidie	500
Balantidium coli	501
Pneumocystis carinii	501

33 ČERVI (HELMINTÓZY) 503

Motolice	503
Schistosoma spp. (více druhů)	503
Cerkáriová dermatitis	505
Jaterní, plicní a střevní trematodózy	505
Tasemnice	506
Taenia saginata (tasemnice bezbranná)	
Taenia solium (tasemnice dlouhočlenná)	
(2) 506	
Diphyllobothrium latum (škulovec široký)	507
Hymenolepis nana (tasemnice dětská)	508
Echinococcus granulosus (měchožil zhoubný)	508
Hlístice	509
Strongyloides stercoralis (hádátko střevní)	509
Měchovci	510
Enterobius vermicularis	
(roup dětský)	511
Ascaris lumbricoides	
(škrkavka dětská)	511
Toxocara spp.	512
Filarie	513
Dracunculus medinensis (vlasovec medinský)	514
Trichuris trichiura	
(tenkohlavec lidský)	515
Trichinella spiralis	
(svalovec stočený)	516

---

34 PARAZITIČTÍ ČLENOVCI

A KROUŽKOVCI 518

Klíšťaci (Argasidae)	518
Klíšťata (Ixodidae)	518
Sarcopetes scabiei (zákožka svrabová)	519
Neotrombicula autumnalis (sametka podzimní)	520
Trudníci (Demodex folliculorum, Demodex brevis)	521
Roztoči vyvolávající alergie	521
Anoplura (vši)	521
Cimex lectularius (štěnice)	522
Diptera (dvoukřídlí)	523
siphonaptera (blechy)	525
Přenos nemoci členovci	525
Pijavky (Hirudinea)	526